

Thomas Quick – Att skapa en seriemördare

Hannes Råstam, producent
Johan Brånstad, redaktör
Jenny Andersson, reseacher
Lars Granstrand, fotograf
Joe Bentley, redigerare

Dokument inifrån, SVT2 den 8 november 2009

Vår ursprungliga idé var att i en dokumentär skildra den oförsonliga striden mellan "troende" och "skeptiker" i den mångåriga striden om Thomas Quick. Jag (Hannes Råstam) var personligen bekant med journalisten Gubb Jan Stigson, professor Leif GW Persson och flera andra som varit tongivande i debatten.

Förutsättningarna för vårt arbete förändrades vid upptäckten att Thomas Quick försågs med stora mängder narkotika av sina vårdare. Detta var också en upptäckt som ledde till att Sture Bergwall återtog sina tidigare erkännanden och började berätta det han nu hävdar är sanningen. Härigenom fick vi också tillgång till Sture Bergwalls sjukjournaler och annat tidigare okänt material.

Två första dokumentärer om Thomas Quick sändes i Dokument inifrån, SVT2 den 14 och 21 december 2008.

Den 21 april 2009 ansökte Sture Bergwall om resning för mordet på Yenor Levi 1988. Svea hovrätt beslutade den 17 december 2009 att bevilja resningsansökan. De nya omständigheter som Hovrätten lägger till grund för sitt beslut är omständigheter som gavs stort utrymme i SVT:s dokumentärer. (Bl. a. tidigare okända rättsläkarutlåtanden och att Quick erkänt att han mördat två asylsökande pojkar i Norge som visade sig vara vid liv.)

Att skapa en seriemördare visar flera exempel på att det redan i början av polisutredningen fanns övertygande bevis för att Thomas Quick inte talade sanning. Hans uppgifter var felaktiga och trots hundratals förhör, vallningar och tekniska undersökningar hittade polisen aldrig någon teknisk bevisning till stöd för något enda erkännande.

Frågan *varför* Thomas Quick, hans terapeut, poliser, åklagare och hans advokat gemensamt och i strid med objektiva fakta drev denna utredning till fällande domar för åtta mord, är en fråga som ingen utomstående kan ge ett entydigt svar på.

Vissa förklaringar finner man dock när man granskar Thomas Quicks psykoterapi och det tidiga 90-talets föreställningar om bortträngda (och återvunna) minnen, samt föreställningar kring fenomenet seriemördare.

Genom att belysa dessa tidens tecken framstår rättsskandalen Thomas Quick i ett delvis nytt ljus.

De som kritiserar polisutredningen i *Att skapa en seriemördare* tillhör genomgående personer som professionellt arbetat med Quick-utredningarna, såsom poliserna Jan Olsson, Ture Nässén, Ann-Helen Gustafsson, Lennart Jarlheim och Ragnvald Blomqvist, ostelogen Rita Larje, psykiatern Ulf Åsgård, doktorn i rättspsykiatri Anna Dåderman, samt professor Leif GW Persson.

Sture Bergwall avser att begära resning i samtliga morddomar, närmast för mordet på Therese Johannesen i Norge, för vilket Sture Bergwall nu anses ha alibi.

Arbetet har pågått i nio månader.

Reaktionerna på reportagen har varit genomgående positiva, inte minst från yrkesverksamma inom rättsväsendet och psykiatrin.

Hannes Råstam